

DEBATTEN

DANMARKS STRATEGI FOR OPEN ACCESS

AF SOFIE CARSTEN NIELSEN, UDDANNELSES- OG FORSKNINGSMINISTER

Open Access er den eneste rigtige vej at gå både ud fra et demokratisk og et samfundsøkonomisk perspektiv. Alle danskere betaler via skatten for investeringer i forskningen, ergo bør der være fri adgang til resultaterne. Open Access er helt afgørende for, at den viden, som forskningen genererer, kommer ud at arbejde i samfundet - til gavn for velfærd, vækst og beskæftigelse. En udvikling som vi alle nyder godt af.

Derfor offentliggjorde jeg den 23. juni 2014 Danmarks Strategi for Open Access til videnskabelige artikler. Det skete i forbindelse med en workshop om Open Access arrangeret af Nordisk Ministerråd på European Science Open Forum, som blev afholdt på Carlsberggrunden i København.

Den nationale strategi har været længe undervejs, og mange interessenter har ydet værdifulde bidrag til den. Strategien er ambitiøs: Allerede i 2022 skal der være Open Access for alle til samtlige videnskabelige artikler på nettet.

Konkret har Open Access klare fordele for forskerne, der hurtigere og nemmere kan lade sig inspirere af andre forskeres arbejde og opdatere sig med den nyeste viden. Det gælder også forskere fra andre lande, herunder udviklingslande. Open Access sikrer også, at forskningsresultaterne kommer ud i praksis. Til lærere, praktiserende læger og andre, der får nem og gratis adgang til værdifuld viden, som de kan omsætte til f.eks. bedre undervisning eller bedre behandling af patienter.

Og til virksomheder, der nemt, kvit og frit kan finde de forskningsresultater, som de skal bruge til udvikling af nye produkter og services.

En strategi er som bekendt kun et stykke papir. Hvis vi skal i mål, må alle gode kræfter arbejde sammen. Jeg har derfor nedsat Den Nationale Styregruppe

for Open Access, som skal koordinere, at vi i fællesskab realiserer visionen om gratis adgang for alle til videnskabelige resultater. Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek (DEFF) er blandt medlemmerne af styregruppen.

Styregruppen skal arbejde for at sikre en god infrastruktur for Open Access. Styregruppen skal også se på incitamentsstrukturerne; hvordan får vi f.eks. forskerne motiveret, og hvordan understøtter vi en Open Access-kultur på universiteterne?

“Allerede i 2022 skal der være Open Access for alle til samtlige videnskabelige artikler på nettet.”

Forskningsbibliotekerne og bibliotekarerne spiller allerede en væsentlig rolle i denne proces. Og jeg håber meget, at forskningsbibliotekerne vil bidrage aktivt til realiseringen af strategien. Bibliotekerne har allerede taget et stort ansvar på sig og støttet for eksempel forskere i at leve op til bevillingsgiveres krav om Open Access. Det er et vigtigt arbejde, som jeg håber fortsat vil blive prioriteret.

Fag- og forskningsbibliotekerne har desuden gennemført en lang række initiativer blandt andet med støtte fra DEFF. Et eksempel er Open Access-netværket, der er et forum for medarbejdere, der arbejder med Open Access-problemstillinger i praksis. Skal vi realisere de ambitiøse mål i den Nationale Strategi for Open Access, skal der bygges videre på dette gode arbejde.

Jeg vil samtidig arbejde sammen med ligesindede lande i EU og internationalt for at bringe Open Access endnu højere op på den internationale politiske dagsorden. Open Access er ikke kun et nationalt anliggende, men har store globale perspektiver. Fuldt ud realiseret vil det kunne revolutionere den måde, forskning udøves og organiseres på.

Jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde.